

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με το συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα καύσιμα κινητήρων που λαμβάνονται από γεωργικές πηγές⁽¹⁾

(92/C 223/01)

Στις 20 Μαρτίου 1992, και σύμφωνα με το άρθρο 99 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο απεφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα οικονομικών, δημοσιονομικών και νομισματικών υποθέσεων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 12 Μαΐου 1992 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Romoli.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά τη 297η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 26ης Μαΐου 1992), υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Το Φεβρουάριο του 1988 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο απεφάσισε να ζητήσει από την Επιτροπή να εξετάσει όλες τις δυνατότητες εντατικοποίησης των χρήσεων της γεωργίας, εκτός της παραγωγής τροφίμων, και να υποβάλει σχετικές προτάσεις.

1.2. Η Επιτροπή έχει μέχρι στιγμής στρέψει τις πρωτοβουλίες της σε διάφορους τομείς: έρευνα και ανάπτυξη, σχέδια επίδειξης, παραγωγή δημητριακών σε περιοχές όπου έχει γίνει απόσυρση γαιών με την προϋπόθεση ότι η εν λόγω παραγωγή προορίζεται για χρήσεις εκτός της διατροφής.

1.3. Κατά την εκπόνηση του τρίτου προγράμματος-πλαίσιο για τις κοινοτικές δράσεις τεχνολογικής έρευνας και ανάπτυξης (1990-1994), η Επιτροπή εισήγαγε το θέμα της χρησιμοποίησης γεωργικών προϊόντων ως πρώτης ύλης για την βιομηχανία και στον τομέα της ενέργειας, στο ειδικό πρόγραμμα που αφορά τους τομείς της γεωργίας και της αγροβιομηχανίας. Η απόφαση του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 1990⁽²⁾ προβλέπει επίσης ότι η έρευνα στον εν λόγω τομέα «πρέπει κατά προτεραιότητα να στραφεί στη βιομηχανική αξιοποίηση των συμπρωϊόντων για χρήσεις διατροφής και προς την ανάπτυξη νέων και λιγότερο ρυπαντικών βιομηχανικών και ενεργειακών χρήσεων που να παρέχουν ευνοϊκές προοπτικές σε οικονομικό επίπεδο».

1.3.1. Η ΟΚΕ, εντούτοις, διεπίστωσε ότι το πρόγραμμα που είχε προταθεί εκείνη την εποχή είχε μάλλον γενικό χαρακτήρα και υπήρχε κίνδυνος να επικάλυπτε άλλα προγράμματα που βρίσκονταν ήδη στο στάδιο της εκπόνησής τους αναφορικά με το γεωργικό και δασικό τομέα, τον τομέα της διατροφής και των βιοτεχνολογιών⁽³⁾. Για το λόγο αυτό και σύμφωνα με την ΟΚΕ οι προτεινόμενες κατευθύνσεις δεν καθορίζονταν με σαφήνεια.

1.4. Στις 13 Δεκεμβρίου 1989, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο νέα «έκθεση σχετικά με την εκτός διατροφής χρησιμοποίηση των γεωργικών προϊόντων» [έγγρ. COM(89) 597 τελικό] στην οποία αναγνωριζόταν ότι η προβλεπόμενη έρευνα του προγράμματος-πλαίσιο δεν επαρκούσε αφ' εαυτής για να επιτραπεί ο πειραματισμός νέων τεχνικών σε αρκετά ευρεία κλίμακα κατά τρόπον ώστε να πεισθούν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι καλλιεργητές και επιχειρηματίες του βιομηχανικού τομέα για την αποτελεσματικότητά του.

1.4.1. Άρχισε έτσι η εφαρμογή, ενός προγράμματος (εκτός του προγράμματος-πλαίσιο έρευνας και ανάπτυξης) για την εφαρμογή αγροβιομηχανικών «σχεδίων επίδειξης» σε διάφορους τομείς παραγωγής και χρησιμοποίησης πρώτων υλών για βιομηχανικές και ενεργειακές μεταποιήσεις.

(1) ΕΕ αριθ. C 73 της 24. 3. 1992, σ. 6.

(2) ΕΕ αριθ. L 117 της 8. 5. 1990, σ. 39.

(3) ΕΕ αριθ. C 332 της 31. 12. 1990, σ. 137.

1.4.2. Η πρωτοβουλία επέτρεψε την εφαρμογή διαφόρων προπαρασκευαστικών προγραμμάτων με ευρεία συμμετοχή των οργανώσεων και ενώσεων του γεωργικού και του βιομηχανικού κόσμου.

1.5. Βάσει των διατάξεων για την εφαρμογή της απόσυρσης καλλιεργήσιμων γαιών, η Επιτροπή πρότεινε⁽¹⁾ να επιτραπεί στους γεωργούς που συμμετάσχουν στα προγράμματα αυτά υπό ορισμένες συνθήκες και να παράγουν δημητριακά για σκοπούς εκτός της διατροφής δηλαδή για βιομηχανική μεταποίηση. Στις σχετικές διατάξεις προβλέπονταν προσωρινές επιδοτήσεις και άλλες ενισχύσεις.

1.5.1. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2176/90 του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1990 επικύρωσε την εν λόγω πρόταση⁽²⁾.

2. Περιεχόμενο της πρότασης οδηγίας για το συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα καύσιμα κινητήρων που λαμβάνονται από γεωργικές πηγές

2.1. Η πρόταση οδηγίας για το συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που ισχύουν για τα καύσιμα γεωργικής προέλευσης υποβλήθηκε από την Επιτροπή στο Συμβούλιο στις 28 Φεβρουαρίου 1992 [έγγρ. COM(92) 36 τελικό]. Η βάση της προτάσεως είναι διαφορετική από αυτήν που αναφέρθηκε προηγουμένως δεδομένου ότι χρησιμοποιεί τη φορολογία για την επίτευξη στόχων τόσο γενικών όσο και ειδικών στους οποίους η Κοινότητα δίνει προτεραιότητα.

2.1.1. Στόχος της προτάσεως για τη μείωση του ειδικού φόρου που επιβάλλεται στα καύσιμα γεωργικής προέλευσης είναι η επίτευξη σκοπών που άπτονται της κοινής γεωργικής πολιτικής, η προστασία της υγείας και του περιβάλλοντος, η ασφάλεια στον εφοδιασμό με ενέργεια και η πολιτική των μεταφορών.

2.1.2. Η πρόταση συνδέεται με τα μέτρα που πρόκειται να υιοθετήσει η Κοινότητα ενόψει της ολοκλήρωσης της εσωτερικής ενιαίας αγοράς από 1ης Ιανουαρίου 1993.

2.1.3. Συγκεκριμένα η εν λόγω πρόταση εντάσσεται στο πλαίσιο της εναρμόνισης των ειδικών φόρων κατανάλωσης για τα ορυκτέλαια και ακολουθεί την ίδια προσέγγιση που υιοθέτησε η Κοινότητα σχετικά με την παροχή κινητήρων για την κατανάλωση βενζίνης άνευ μολύβδου μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων [πρόταση οδηγίας COM(89) 526 τελικό και COM(91) 43 τελικό].

2.2. Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει ότι οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης των κρατών μελών δεν θα υπερβαίνουν το 10 % του συντελεστή που εφαρμόζεται στα κράτη μέλη για τα καύσιμα υποκαταστάσεως.

2.3. Η πρόταση για την υποχρεωτική μείωση βασίζεται σε εμπειριστικώς αξιολόγηση κόστους/αποτελέσματος. Η ανάλυση αυτή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι μια σημαντική μείωση του συντελεστή θα έχει αποφασιστική επίπτωση επί

της χρήσεως των δύο τύπων καυσίμου τα οποία και μπορούν να καταστούν ανταγωνιστικά έναντι των προϊόντων πετρελαιϊκής προέλευσης.

2.3.1. Η ανάπτυξη του κλάδου των πρόσθετων ουσιών για τη βενζίνη και του κλάδου των προϊόντων βιοντήζελ θα επιτρέψει μια σταθερή και διαρκή ανάπτυξη της αγοράς τους, που ενδεικτικώς εκτιμάται ότι θα εξασφαλίσει το 5 % της κατανάλωσης των καυσίμων αυτοκινήτων.

2.4. Σύμφωνα με την Επιτροπή⁽³⁾ ο βαθμός τεχνολογικής ανάπτυξης των δύο τομέων αυτών και η πρόσβαση στις πρώτες ύλες σε τιμές παραπλήσιες με εκείνες που ισχύουν στις παγκόσμιες αγορές αποτελούν εγγύηση ότι η προτεινόμενη φορολογική ελάφρυνση θα είναι επαρκής για να καλυφθούν οι πρόσθετες δαπάνες παραγωγής αναφορικά με τα πετρελαιούχα προϊόντα υποκαταστάσεως και για να αντιμετωπισθούν οι οικονομικοί, βιομηχανικοί και εμπορικοί κίνδυνοι που είναι συνδεδεμένοι με την εμφάνιση των νέων προϊόντων στην αγορά.

2.5. Το μέτρο αφορά όλα τα καύσιμα γεωργικής προελεύσεως, ανεξαρτήτως της προελεύσεως ή του τύπου του γεωργικού προϊόντος ή της φυτικής πηγής που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του.

2.6. Η Επιτροπή προτείνει τη θέσπιση ενός μηχανισμού που θα ελέγχει τακτικά την επάρκεια του μέτρου για να επιτραπεί έτσι η επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Η ΟΚΕ επικροτεί και υποστηρίζει την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής σκοπός της οποίας είναι η χάραξη μιας μακροπρόθεσμης πολιτικής για την ανάπτυξη των χρήσεων πρώτων υλών γεωργικής προέλευσης στον τομέα της ενέργειας. Η πρόταση αυτή ακολουθεί πράγματι την κατεύθυνση που ανέκαθεν υπεστήριζε η ΟΚΕ.

3.2. Υπενθυμίζεται ότι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε στις 29 Μαρτίου 1990 μία γνωμοδότηση πρωτοβουλίας με θέμα: «αύξηση της χρήσεως των γεωργικών και δασικών πόρων στους τομείς της βιομηχανίας εκτός ειδών διατροφής και της ενέργειας: οι προοπτικές που διανοίγονται για την έρευνα και την τεχνολογική καινοτομία», στην οποία γίνεται μια διάγνωση της καταστάσεως που επικρατεί στον τομέα, εξετάζονται οι δυνατότητες αναπτύξεώς του και επισημαίνονται οι απαραίτητοι όροι για την υλοποίησή της.

3.2.1. Η ΟΚΕ χαιρεί επειδή η Επιτροπή και το Συμβούλιο απεφάσισαν να εφαρμόσουν μια μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη αγροβιομηχανική πολιτική για τη χρησιμοποίηση των γεωργικών πόρων εκτός διατροφής, στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι συστάσεις που έχει διατυπώσει από καιρού η ΟΚΕ.

(1) ΕΕ αριθ. C 31 της 9. 2. 1990, σ. 7.

(2) ΕΕ αριθ. L 198 της 28. 7. 1990, σ. 6.

(3) Βλέπε την έκθεση της «Forward Studies Unit» «Biomass: a new future» της 6. 1. 1992, σ. 27, 28, 29.

3.3. Η στρατηγική κατεύθυνση της εξεταζόμενης προτάσεως οδηγίας είναι και χρήσιμη και απαραίτητη ως συμβολή στην επίλυση των διαρθρωτικών προβλημάτων που είναι συνδεδεμένα με τη μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής σε ένα ισορροπημένο πλαίσιο εσωτερικών και εξωτερικών σχέσεων της Κοινότητας, δεδομένου ότι ο γεωργικός τομέας θα είναι ασφαλώς εκείνος που θα ωφεληθεί κυρίως από την οδηγία.

3.3.1. Η ΟΚΕ θεωρεί ορθό το δρόμο που ακολουθεί η Επιτροπή αξιολογώντας τις σχέσεις κόστους/αποτελέσματος της νέας πρωτοβουλίας. Και πράγματι εξετάζονται όχι μόνο οι φορολογικές συνέπειες αλλά και οι επιπτώσεις από τη διαφοροποίηση της προσφοράς ενέργειας, της ασφάλειας του εφοδιασμού με μικρότερη εξάρτηση από τις πετρελαϊκές εισαγωγές, οι ευνοϊκές συνέπειες επί του εμπορικού ισοζυγίου και οι προοπτικές καλύτερων σχέσεων με ορισμένους εταίρους βάσει των διαπραγματεύσεων για τη ΓΣΔΕ, και συγκεκριμένα με τις Ηνωμένες Πολιτείες, λόγω μιας μικρότερης πίεσης επί των κοινοτικών εξαγωγών γεωργικών προϊόντων προς τις παγκόσμιες αγορές.

3.3.2. Πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τις πιθανές μελλοντικές διακυμάνσεις της παγκόσμιας τιμής πετρελαίου, οι οποίοι είναι δυνατόν να μετριασθούν αν μέρος της γεωργικής παραγωγής της Κοινότητας στραφεί προς ενεργειακές χρήσεις.

3.3.3. Τέλος, η ΟΚΕ συμφωνεί να εξετασθεί το σημαντικό πρόβλημα της περιφρούρησης του περιβάλλοντος για το οποίο η χρήση βιοκαυσίμων θα αποτελέσει θετική επίπτωση σε συνδυασμό με την ενδεχόμενη βελτίωση του ισοζυγίου εκπομπών αερίων στην ατμόσφαιρα.

3.4. Η ΟΚΕ επιθυμεί εντούτοις να παρουσιάσει ορισμένες γενικές και ειδικές παρατηρήσεις εν είδει εποικοδομητικής συμβολής προκειμένου οι στόχοι της Κοινότητας να επιτευχθούν με μεγαλύτερη ευκολία και αποτελεσματικότητα.

3.4.1. Εν πρώτοις η ΟΚΕ παρατηρεί ότι είναι αδύνατο να εγκαινιασθεί μια τόσο σημαντική και πολύπλοκη διαρθρωτική πολιτική με τη χρησιμοποίηση και μόνο της φορολογικής ελάφρυνσης για την κατανάλωση καυσίμων γεωργικής προελεύσεως όσο ουσιαστικό και απαραίτητο και αν είναι το μέτρο αυτό.

3.4.2. Πρέπει να μην λησμονείται ότι πρόκειται εδώ για τη γέννηση και την ανάπτυξη ενός εντελώς νέου παραγωγικού τομέα, που μπορεί να αποκτήσει ευρύτατες διαστάσεις, για τον οποίο θα πρέπει να προωθηθεί εκ παραλλήλου ειδικός κλάδος γεωργικών προϊόντων για ενεργειακή χρήση, μια νέα βιομηχανική δραστηριότητα για τη μεταποίησή τους και για τον οποίο επίσης θα πρέπει να δημιουργηθούν οι ειδικές συνθήκες προκειμένου τα προϊόντα αυτά να γίνουν ευνοϊκά δεκτά από την αγορά των τελικών καταναλωτών.

3.4.3. Κάθε μία από τις πτυχές αυτές απαιτεί ιδιαίτερη εξέταση και την εφαρμογή όχι μόνο του φορολογικού μέτρου αλλά μιας σειράς συνοδευτικών μέτρων, ανάλογα με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας που επισημαίνονται παρακάτω.

3.5. Χωρίς να προβάλλει την αξίωση πλήρους και εξαντλητικής αναλύσεως των απαιτήσεων για την πολύπλοκη αυτή δράση, η ΟΚΕ θεωρεί χρέος της να εκφράσει τις ακόλουθες παρατηρήσεις και προτάσεις για την κατάσταση και την προβληματική των μεμονωμένων παραγωγικών τομέων που εμπίπτουν στην πρωτοβουλία αυτή.

3.6. *Η προβληματικότητα γύρω από την παραγωγή πρώτων γεωργικών υλών που προορίζονται για χρήσεις στον τομέα της ενέργειας*

3.6.1. Μολονότι η οδηγία εμπίπτει στην οικογένεια των μέτρων που στοχεύουν στη φορολογική εναρμόνιση, είναι φανερό ότι θίγει απευθείας τα προβλήματα της νέας διάρθρωσης της κοινής γεωργικής πολιτικής, στόχος της οποίας είναι η εδραίωση μιας καλύτερης ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην Κοινότητα.

3.6.2. Ουσιαστικά πρόκειται για τη διασύνδεση της παραγωγής γεωργικών προϊόντων που προορίζονται να μεταποιηθούν σε βιοκαύσιμα με τις διατάξεις που ισχύουν για την απόσυρση των καλλιεργήσιμων γαιών (που μέχρι στιγμής δεν στέφθηκε με επιτυχία).

3.6.3. Προς τούτο η πρόταση που συζητείται σήμερα σχετικά με την απόσυρση μέρους των καλλιεργούμενων γαιών θα πρέπει κανονικά να τονωθεί χάρη στην παράλληλη άδεια που παραχωρείται για την καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, όπως για παράδειγμα δημητριακών, τα οποία θα προορίζονται υποχρεωτικώς για χρήση στον τομέα της ενέργειας.

3.6.4. Ο προσανατολισμός αυτός θα έχει θετικές επιπτώσεις στην προστασία του περιβάλλοντος και σε ό,τι αφορά την ουδετερότητα των βιομαζών σχετικά με την εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα και της ελλείψεως εκπομπών μειγμάτων του θείου και άλλων στοιχείων κατά την καύση.

3.6.5. Είναι δυνατόν επίσης να υπάρξουν και μεταγενέστερες θετικές επιπτώσεις σε εκείνο το τμήμα της παραγωγής που θα λαμβάνεται με μεθόδους καλλιέργειας βασισμένης σε περιορισμένη χρήση λιπασμάτων και παρασιτοκτόνων.

3.6.6. Η επιλογή των καλλιεργειών εκείνων που προσιδιάζουν καλύτερα στις ενεργειακές χρήσεις αποτελεί ένα ευαίσθητο σημείο σχετικά με το οποίο είναι δυνατό να προβλεφθούν στο μέλλον σημαντικές μειώσεις του κόστους παραγωγής με μείωση της διαφοράς του κόστους εν σχέσει προς τα προϊόντα άλλης προέλευσης.

3.6.7. Η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να εντείνει τις προσπάθειές της στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης τόσο στους κλάδους εν γένει της γενετικής επιλογής και της βιοτε-

χνολογίας όσο και στις πειραματικές μελέτες εξασφαλίζοντας ευρεία διάδοση των νέων καλλιεργειών και των νέων τεχνικών στον κόσμο της γεωργίας.

3.6.8. Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ τα κοινοτικά προγράμματα έρευνας θα πρέπει να κατευθυνθούν με ακόμη μεγαλύτερη αποφασιστικότητα από ό,τι σήμερα προς την επιλογή, την ανάπτυξη και τη χρησιμοποίηση δασικών ή ζωτικών ειδών βραχείας εναλλαγής για ενεργειακές χρήσεις.

3.6.9. Ειδικότερα η ΟΚΕ επιθυμεί να συστήσει την εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης των οποίων αντικείμενο θα είναι η ανάκτηση και αξιοποίηση των περιθωριακών γαιών οι οποίες και διατρέχουν τον κίνδυνο εξάντλησης.

3.6.10. Υπενθυμίζεται σχετικά η συμπληρωματική γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽¹⁾ σχετικά με τη χρησιμοποίηση των γεωργικών προϊόντων εκτός διατροφής στην οποία επισημαίνονται οι κίνδυνοι μαρασμού των αγροτικών περιοχών λόγω εγκατάλειψης των γαιών και η ανάγκη αναχαιτίσεως στο μέτρο του δυνατού αυτού του φαινομένου.

3.6.11. Τέλος, η ΟΚΕ επισύρει την προσοχή της Επιτροπής και του Συμβουλίου στη σημασία που έχει η μεταφορά, όπου είναι απαραίτητο, των κατάλληλων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας ως προς τη χρησιμοποίηση γεωργικών πόρων για ενεργειακούς σκοπούς υπέρ των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, της πρώην ΕΣΣΔ και γενικότερα των αναπτυσσόμενων χωρών.

3.6.12. Σύμφωνα με την ΟΚΕ η πτυχή αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη από την Επιτροπή όταν εξετάσει το περιεχόμενο των συμφωνιών συνεργασίας που πρόκειται να συναφθούν με τις χώρες της Μεσοευρώπης και τα Βαλτικά κράτη. Ιδιαίτερη βαρύτητα δύνανται πράγματι να έχουν οι απόψεις σχετικά με τους μελλοντικούς προσανατολισμούς της γεωργικής παραγωγής των εν λόγω κρατών, τις απαιτήσεις ελέγχου και μείωσης της ρύπανσης του περιβάλλοντος και τις δυνατότητες συγκρατήσεως των εισαγωγών πετρελαίου που χρειάζονται αυτές οι χώρες.

3.7. Τα προβλήματα σχετικά με τη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων για ενεργειακούς σκοπούς

3.7.1. Ο τομέας της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων για τη λήψη βιοκαυσίμων παρουσιάζει προηγμένες και διαδεδομένες τεχνολογίες που αναπτύχθηκαν προπάντων στις Ηνωμένες Πολιτείες.

3.7.2. Το μείζον πρόβλημα της αρτιγενούς ευρωπαϊκής βιομηχανίας έγκειται στην κατάλληλη επιλογή των υφισταμένων τεχνολογιών που είναι εύαρμοστες προς τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών χωρών.

3.7.3. Προς τούτο οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις του τομέα αυτού θα αντιμετωπίσουν μια σειρά προβλημάτων που συνδέονται με το είδος πρώτης ύλης που πρέπει να χρησιμοποιηθεί (π.χ. δημητριακά, κράμβη, ζαχαρότευτλα), με την επιλογή

και την υλοποίηση των βιομηχανικών διεργασιών, με τη διάσταση των επιχειρήσεων και την ελαστικότητά τους εν σχέσει με τις προβλεπόμενες εποχιακές ροές πρώτων υλών, με τα προβλήματα της αποθήκευσης ημιπεξεργασμένων προϊόντων, κλπ.

3.7.4. Οι συμβατικές σχέσεις (αφενός με τους παραγωγούς που οφείλουν να εξασφαλίσουν τη συνέχεια της προσφοράς και αφετέρου με τις πετρελαϊκές βιομηχανίες που θα λαμβάνουν τα προϊόντα) παρουσιάζουν για τους φορείς της μεταποίησης πολύ λεπτά προβλήματα τα οποία αντικατοπτρίζουν βεβαίως τους κινδύνους με τους οποίους συνδέεται η ανάπτυξη ενός εξ ολοκλήρου νέου τομέα.

3.7.5. Εκτός του ότι οι δαπάνες των πρώτων γεωργικών υλών (οι οποίες είναι κατά πολύ υψηλότερες από τις παγώσιμες τιμές) δεν είναι ευχερώς προβλέψιμες για το μέλλον, ενώ από την άλλη πλευρά η μεταρρύθμιση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) θα εφαρμοσθεί, εισάγονται και άλλα στοιχεία αβεβαιότητας που προστίθενται σε εκείνα που αφορούν την έκβαση της πρότασης για τη φορολογία των πηγών ενέργειας ανάλογα με τις εκπομπές τους σε CO₂ (από την οποία οι βιομάζες θα πρέπει να εξαιρεθούν).

3.7.6. Η ΟΚΕ συνιστά στην Επιτροπή να συνδράμει τη νέα βιομηχανία μεταποίησης με την εφαρμογή των κατάλληλων σχεδίων έρευνας και επίδειξης για την υλοποίηση πρότυπων και πειραματικών εκμεταλλεύσεων που θα ενταχθούν στις μεταγενέστερες βιομηχανικές εφαρμογές.

3.8. Τα προβλήματα σχετικά με την προετοιμασία των βιοκαυσίμων στα διυλιστήρια και κατά τη φάση της διανομής

3.8.1. Η τελική φάση της μεταποίησης των προϊόντων γεωργικής προέλευσης σε βιοκαύσιμα για την τελική χρήση, μαζί με καύσιμα πετρελαϊκής προελεύσεως πρέπει να περιλάβει τη βιομηχανία διύλισης και διανομής των πετρελαϊκών προϊόντων. Από την άποψη αυτή τίθενται προβλήματα τα οποία θα πρέπει να επιλύσει η ίδια η πετρελαϊκή βιομηχανία.

3.8.2. Στο σημείο αυτό μεγάλη βοήθεια μπορούν να παράσχουν διάφορα προγράμματα επίδειξης με την υποστήριξη της Κοινότητας, τα οποία θα βοηθήσουν τις πετρελαϊκές επιχειρήσεις να αναπτύξουν τεχνολογίες κατάλληλες προς τα χαρακτηριστικά και τις διαρθρωτικές διαστάσεις των διυλιστηρίων πετρελαίου που λειτουργούν στην Ευρώπη.

3.8.3. Ειδικότερα επιβάλλεται να δημιουργηθούν ελαστικές εκμεταλλεύσεις (εκμεταλλεύσεις διττού χαρακτήρα MTBE/ETBE) που θα είναι σε θέση να κατεργάζονται από κοινού τόσο τα ενδιάμεσα προϊόντα πετρελαϊκής προελεύσεως όσο και τα φυτικής προελεύσεως.

3.8.4. Το πρόβλημα της άριστης συνθέσεως της βενζίνης που θα διατεθεί στην αγορά συνδέεται απευθείας με το πρόβλημα της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος που θα πρέπει να υιοθετηθεί στο μέλλον η Κοινότητα για τον τομέα των οδικών μεταφορών.

(¹) ΕΕ αριθ. C 332 της 31. 12. 1990, σ. 62.

3.8.5. Η εμπειρία των Ηνωμένων Πολιτειών (νόμος περί καθαρού αέρος) δείχνει ότι προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές των πτητικών οργανικών συστατικών στοιχείων (συγκεκριμένα αρωματικών και πολύ τοξικών και καρκινογόνων) είναι απαραίτητη η παρέμβαση επί της συνθέσεως της βενζίνης.

3.8.6. Πράγματι σε ορισμένες περιοχές που είναι εκτεθειμένες σε υψηλή ρύπανση λόγω της αυτοκινήσεως, ο νόμος περί καθαρού αέρος επιβάλλει την προσθήκη στη βενζίνη οξυγονούχων συστατικών κατά τρόπον ώστε να αυξάνεται ο αριθμός οκτανίων τους χωρίς να καθίσταται ρυπογόνος.

3.8.7. Το αποτέλεσμα ήταν ότι κατά τα τελευταία χρόνια στις Ηνωμένες Πολιτείες αυξήθηκε η κατανάλωση των πρόσθετων αυτών οξυγονούχων ουσιών (μεταξύ των οποίων η αιθανόλη, το ETBE και το MTBE).

3.8.8. Στην Ευρώπη οι πετρελαϊκές βιομηχανίες είναι αναγκασμένες σήμερα να ανακτήσουν τους αριθμούς οκτανίων των βενζινών μετά την ισχυρή μείωση του περιεχομένου σε μόλυβδο των ίδιων των βενζινών μετά από τις σχετικές κοινωνικές οδηγίες.

3.8.9. Μια από τις δυνατότητες που παρέχεται στις πετρελαϊκές βιομηχανίες θα ήταν ίσως να προβούν σε αυστηρότερες διεργασίες διυλίσεως για τις οποίες όμως απαιτούνται υψηλότερες επενδύσεις και σημαντική αύξηση της δαπάνης της παραγωγής.

3.8.10. Η άλλη εναλλακτική λύση για τις πετρελαϊκές βιομηχανίες θα ήταν να προστεθούν στις οξυγονούχους ουσίες συστατικές ουσίες ορυκτής προελεύσεως ή που προέρχονται από φυτικά προϊόντα (όπως καταδείχθηκε ήδη με το αμερικανικό παράδειγμα). Η λύση αυτή είναι επαρκώς γνωστή από τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που παρακολουθούν από χρόνια τώρα το πρόβλημα αυτό.

3.8.11. Υπενθυμίζεται μεταξύ άλλων ότι η εμπορία των νέων τύπων καθαρότερης βενζίνης θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ρυπογόνων εκπομπών όχι μόνο στα οχήματα της νέας παραγωγής (που διαθέτουν καταλύτη) αλλά ακόμη και στα οχήματα που κυκλοφορούν σήμερα.

3.8.12. Τέλος υφίσταται ένα άλλο πρόβλημα για το οποίο απαιτείται η ενεργός συνεργασία της ευρωπαϊκής πετρελαϊκής βιομηχανίας: πρόκειται για το πρόβλημα των ορθολογικότερων λύσεων για τη διανομή στο κοινό των μελλοντικών τύπων μικτής βενζίνης και βιοκαυσίμων έστω και ανάμικτων για τους κινητήρες ντήζελ.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Το άρθρο 2 της προτάσεως οδηγίας θεσπίζει τον πίνακα των καυσίμων που φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή: πρόκειται για την αιθυλική αλκοόλη, για τη μεθυλική

αλκοόλη, τα φυτικά έλαια και τα χημικώς τροποποιημένα έλαια. Για κάθε ένα από τα προϊόντα αυτά παρέχονται οι κωδικοί αριθμοί της συνδυασμένης ονοματολογίας του ολοκληρωμένου δασμολογίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

4.1.1. Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να γίνει πιο σαφής και δεδομένου ότι οι προδιαγραφές αυτές απευθύνονται επίσης και σε μεγάλο αριθμό μικρών γεωργικών και βιομηχανικών εκμεταλλεύσεων. Σκόπιμο θα ήταν επί παραδείγματι να αναφερθεί ότι συμπεριλαμβάνονται και η προοριζόμενη για βιοκαύσιμα αλκοόλη που λαμβάνεται δι' αποστάξεως οίνου και η μεθυλική αλκοόλη που λαμβάνεται διά διυλίσεως ξηλευτικών προϊόντων δασικής προελεύσεως.

4.2. Το άρθρο 3 της προτάσεως οδηγίας προβλέπει ότι ο συντελεστής του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα βιοκαύσιμα δεν δύναται να υπερβεί το 10 % του συντελεστή του ειδικού φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στην αμόλυβδη βενζίνη και στο ντήζελ από το εκάστοτε κράτος μέλος.

4.3. Η ΟΚΕ επιστά την προσοχή του Συμβουλίου και της Επιτροπής στο γεγονός ότι είναι απαραίτητο η διαδικασία εναρμόνισης των συντελεστών για τα πετρελαϊκά προϊόντα που προβλέπεται ήδη στις οικείες προτάσεις οδηγίας [COM(89) 526 τελικό και COM(91) 43 τελικό] να εφαρμοσθεί και να τηρείται πλήρως από τα κράτη μέλη. Διαφορετικά θα εκδηλωθούν σημαντικές ανισότητες και αποκλίσεις ως προς και αυτή ακόμα τη φορολογία των βιοκαυσίμων.

4.4. Το άρθρο 5 της προτάσεως οδηγίας προβλέπει μια διαδικασία για την αξιολόγηση και την περιοδική προσαρμογή του μέτρου. Πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη ιδιαίτερος οι φορολογικές, οικονομικές, γεωργικές, ενεργειακές, βιομηχανικές και οικολογικές πτυχές.

4.5. Η ΟΚΕ πιστεύει ότι η περιοδική αναθεώρηση του μέτρου αυτού είναι δικαιολογημένη. Εντούτοις, ανησυχεί μήπως η προοπτική των μελλοντικών αναθεωρήσεων δημιουργήσει ενδοιασμούς και αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά τη συνέχεια της φορολογικής μεταχείρισεως που προβλέπεται για τα βιοκαύσιμα με αποτέλεσμα την αποθάρρυνση των αποφάσεων για μακροπρόθεσμες επενδύσεις εκ μέρους των ενδιαφερομένων φορέων.

4.6. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι έχει μεγάλη σημασία να δεσμευθεί υπεύθυνα το Συμβούλιο για να διασφαλισθεί η συνέχεια και η συνέπεια της επιδιωκόμενης πολιτικής για τη φορολογική απαλλαγή των καυσίμων γεωργικής προελεύσεως.

Βρυξέλλες, 26 Μαΐου 1992.

Ο Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Michael GEUENICH